

och uttal. — 3) Öfverensstämmelse mellan delarna utaf ett helt. — 4) (fig.) Enighet, samdrägt, sämja.

HARMONICHORD, harrmonikård, m. 3. Ett slags stränginstrument.

HARMONIERA, v. n. 1. 1) Stämma öfverens, sammanstämma. — 2) (fig.) Lefva i god sämja, sämjas, vara af lika lynne och tänkesätt.

HARMONIKA, harrmònika, f. 1. Ett slags musikinstrument, hvarå tonerna frambringas genom stämda glasklockor eller jernstift.

HARMONILÄRA, harrmonilära, f. 1. Läran om tonernas samtidiga förening till ett väljudande helt. — *Syn.* Generalbasen.

HARMONIMUSIK, --ni'-i'k, m. sing. Musik af endast blåsinstrumenter.

HARMONISK, a. 2. 1) Som innehåller harmoni, väljudande (om samljud). — 2) (fig.) Öfverensstämmande, sammanstämmande. — *Harmoni skt.*, adv.

HARMONIST, --i'sst, m. 3. Kännare af harmoniläran.

HARMSÉN, a. 2. neutr. — *et.* Intagen af harm. *Vara h. öfver något.* — *Syn.* Full af förtrytelse, Förtretad, Föregad.

HARMUN, harrmunn, m. 2. pl. — *munnar.* Mun (på en människa), liknande en hares.

HARMYNT, harrmýnt, a. 1. Som har en mun, liknande en hares, d. v. s. med klufven öfverläpp.

HARMYNTA, harrmýnta, f. 1. Ört, som växer på backar, med rödblå blommor. *Thymus Acinos.*

HARMYNTHET, f. 3. Egenskapen att vara harmynt.

HARNESK, harrnässk, n. 3. Betäckning af stål för kroppen eller någon del deraf till skydd emot vapen. *Vara klädd i h.* (Fig.) *Sälla någon i h.* göra, att någon väpnar sig till sitt försvar; reta, utmana, förarga. — Bildar sammansättningarna Arm-, Bröst-, Benharnesk. — *Ss. H-klädda.*

A nm. Heter i fornspråket *Harneskia*, antingen af *Hajorn*, jern, eller *Her*, här, med ändelseformen *eskia*.

HARPA, f. 1. 1) Ett slags ganska gammalt stränginstrument, vanligen i trekantig form och försedt med en resonansbotten. *Konung Davids h. Spela på h.* — 2) (landthush.) Rissel. (Fig. fam.) *En gammal h.*, gammal och ful käring. — *Ss. Harpklang*, -spel, -sträng, -ton.

HARPA, v. a. 1. (landth.) Se *Rissla*.

HARPASTEJ, harrpastäj, m. 3. Pastej, tillagad af harkött.

HARPLEKÄRE, m. 3. (gam.) Se *Harp spelare*.

HARPOJS, harrpåjs, m. sing. (skepp.) Kokt och med litet svafvel blandad gran- eller talkåda, hvarmed rundhult o. s. v. bstrykas emot röta.

HARPOJSA, v. a. 1. (skepp.) Bstryka med harpojs.

HARPSPELARE, m. 3. 1) En, som för tillfället spelar på harpa. — 2) En, som kan spela på harpa. — Man brukar för fem. äfv. *Harp spelerska*.

HARPUN, harrpún, m. 3. (fr. *Harpon*) Ett vid hvalfiskfångst brukligt, spetsigt, med hullingar försedt kastspjut.

HARPUNERA, v. a. 1. Kasta harpunen emot hvalfisken. *H. en hvalfisk.* — *Harpunerande*, n. 4. o. *Harpunerering*, f. 2.

HARPUNERARE, m. 3. Person, som vid hvalfiskfångst är utsedd att harpunera hvalar.

HARPUNGAR, harrpúnngar, m. 2. pl. En art af örtslägget Äggling med hvita, lutande blommor. *Cucubalus Behen.* Kallas äfv. Smälla, Smätion, Tarald.

HARPUR, harrp-úr, n. 3. Spelur, hvars toner likna dem af en harpa.

HARPY, harrpy', f. 3. 1) (grek. o. rom. myt.) En af de qvinliga gudomligheter (Harpyerna), som straffade missdådare, och afbildades såsom rofåglar med jungfruansigten och björnöron, smutsig kropp, menniskoarmar med stora klor, och menniskoben, som ändas i tuppfötter. — 2) (fig. fam.) Högst elak, plågsam qvinna. — *Syn.* Furie, Plågoande, Etterdjefvul.

HARPÖJTS, **HARPÖJTSA**, se *Harpojs*, *Harpojsa*.

HARR, m. 2. Ett slags mjukfenig fisk, 1 fot lång, randig, med liten mun och stora fjäll. *Thymallus vulgaris*.

HARSKINN, n. 3. Det afdragna skinnet af en hare.

HARSKLA, v. n. 1. Se *Harkla*.

HARSKRAMLA, f. 1. Ett slags skramla af trä, som brukas på jagt, för att skrämra upp harar.

HARSPATT, m. sing. Hård svullnad i knäet på en häst.

HARSPRÅNG, n. 3. Den krokiga och spetsiga benknoten vid leden på en hares bakben.

HARSVANS, m. 2. (bot.) Se *Flåsgräs*.

HARSYRA, f. 1. I barrskog allmänt växande ört med hvita, blåådriga blommor och angenäm syra. *Oxalis acetosella.* Kallas äfv. *Syrsälting*, *Gökmat*, *Harväpling*, *Vårhane*.

HARTASS, m. 2. Se *Harfot*.

HARTFLOSS, n. sing. (bergsbr.) Hårt, grått eller nödsatt tackjern.

HARTS, n. 3. 1) (kem.) Växtämne, som förekommer i alla växter och i alla växtdelar, olösligt i vatten, mer eller mindre lättlösligt i alkohol och smältande i värme. Är af två slag: *Torra* och *Liqvida H-er*. — 2) (i inskränkt mening) Allmänt bekant produkt, som erhålles genom kokning af barrträdens kåda.

HARTSA, v. a. 1. Tätta, bstryka, öfvertäcka med smält harts. *H. en butelj.* — *Hartsande*, n. 4. o. *Hartsning*, f. 2.

HARTSIG, a. 2. Bestruken med, orenad af harts.

HARUGGLA, f. 1. Se *Kattuggla*.

HARULL, f. sing. 1) Håren af silkesharen. — 2) En art Ullgräs, som växer i kärr, med ägg-rundt, blyfärgadt blomax. *Eriophorum vaginatum.* Kallas äfv. *Hadd*, *Svarthufvud*.

HARVÄPLING, m. 2. Se *Harsyra*.

HARVÄRJA, f. sing. (fig. fam. skämtv.) *Taga till h-n*, fly.

HARVÄPLE, n. 4. Ett svampslägte under jorden. *Scleroderma*.

HARÖGA, n. 4. pl. — *ögon*. 1) Öga af en hare. — 2) Öga på en människa, så beskaffadt, att ögonlocket ej kan slutas till.

HARÖGD, a. 2. Som lider af svårigheten att ej kunna sluta till ögonlocken.

HARÖGDHET, f. 3. Egenskapen att vara harögd.

HAS, m. 2. Det ställe på bakbenen af fyrfota djur, der leden är. *Sätta hästen på h-arna*, tvinga honom tillbaka så häftigt, att han sätter sig på hasarna dervid. *Björnen reste sig på h-arna*, på bakbenen.

HASA, v. a. 1. *H. hästar*, skära af hasleden eller senorna vid hofvarna på dem, för att göra